

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

22–26. maj 2023.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Maj 2023.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 26. 5. 2023.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	4.205,45	0,32%	3,64%
Dow Jones Industrial	SAD	33.093,34	-1,00%	1,40%
NASDAQ	SAD	12.975,69	2,51%	10,52%
Dax 30	Nemačka	15.983,97	-1,79%	12,32%
CAC 40	Francuska	7.319,18	-2,31%	14,17%
FTSE 100	Velika Britanija	7.627,20	-1,67%	0,82%
NIKKEI 225	Japan	30.916,31	0,35%	16,21%
Shanghai Composite	Kina	3.212,50	-2,16%	2,86%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa	Promena u b.p.	
			1w	YoY
Nemačka	2y	2,93%	18,7	257,5
	10y	2,54%	11,2	153,9
Francuska	2y	3,10%	17,6	288,1
	10y	3,11%	10,8	159,9
Španija	2y	3,23%	17,2	269,7
	10y	3,60%	12,7	154,3
Italija	2y	3,53%	12,6	273,2
	10y	4,38%	12,3	149,2
UK	2y	4,49%	53,1	303,8
	10y	4,33%	33,8	236,6
SAD	2y	4,62%	35,6	214,8
	10y	3,80%	12,5	105,3
Kanada	2y	4,29%	29,7	174,9
	10y	3,33%	20,5	53,7
Japan	2y	-0,07%	-0,8	-0,7
	10y	0,41%	2,2	18,0

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	1,0720	-0,93%	0,13%	USD/EUR	0,9329	1,24%	-0,13%
EUR/GBP	0,8685	0,05%	2,02%	USD/GBP	0,8101	0,87%	1,87%
EUR/CHF	0,9707	-0,20%	-5,63%	USD/CHF	0,9055	0,82%	-5,75%
EUR/JPY	150,71	1,08%	10,53%	USD/JPY	140,60	3,64%	10,40%
EUR/CAD	1,4598	-0,05%	6,63%	USD/CAD	1,3619	0,46%	6,50%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	3,15%	0,1	374,2	5,06%	1,0	428,0	4,43%	0,0	348,9	1,44%	0,7	215,4
1M	3,20%	6,5	374,3	5,15%	6,0	411,9	4,47%	4,1	343,6	1,43%	0,9	213,4
3M	3,46%	4,7	381,4	5,26%	10,0	386,7	4,75%	14,5	352,1	1,29%	3,7	199,2
6M	3,76%	5,3	382,1	5,30%	15,2	354,1	5,06%	29,5	355,3	1,07%	4,0	177,5
12M	3,96%	7,7	359,5	5,10%	22,4	284,1	5,33%	46,6	345,2	0,52%	4,4	122,7

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T2 (u %)
Evropska centralna banka	3,25*	0,25	4. 5. 2023.	15. 6. 2023.	3,50
Federalne rezerve SAD	5,00–5,25	0,25	3. 5. 2023.	14. 6. 2023.	5,00–5,25
Banka Engleske	4,50	0,25	11. 5. 2023.	22. 6. 2023.	4,75
Banka Kanade	4,50	0,25	25. 1. 2023.	7. 6. 2023.	4,50
Narodna banka Švajcarske	1,50	0,50	23. 3. 2023.	22. 6. 2023.	1,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 3,75%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je oslabio za 0,93% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,0702 do 1,0831 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0713 do 1,0810 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

I tokom ovog izveštajnog perioda, dolar je gotovo konstantno jačao prema evru, a pažnja tržišnih učesnika bila je usmerena na situaciju oko podizanja gornje granice javnog duga SAD i naznake kretanja monetarne politike FED-a u narednom periodu.

Početkom nedelje dolar je jačao usled neizvesnosti u pogledu podizanja gornje granice javnog duga SAD, kao i jačanja očekivanja da će kamatne stope u SAD ostati na visokom nivou u dužem vremenskom periodu. **Predsednik FED-a u Sent Luisu Bulard** izjavio je da smatra da će FED morati da podigne kamatne stope za dodatnih 50 b.p. do kraja godine i da je verovatnoća za recesiju procenjena.

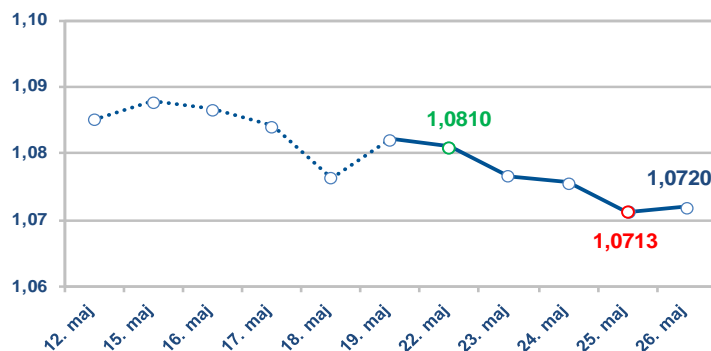
U utorak su objavljeni podaci o **kompozitnom PMI indeksu** za zonu evra za maj, koji je smanjen na 53,3 sa 54,1, dok je bio očekivan nešto manji pad – na 53,5. Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor povećana je na 55,9 sa 56,2, dok je komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor smanjena na 46,9 sa 48,5. Poslovna aktivnost u zoni evra nalazi se u zoni ekspanzije peti mesec zaredom. **Kompozitni PMI indeks** za SAD za maj takođe je objavljen i porastao je sa 53,4 na 54,5 (očekivano 53,0) i nalazi se u zoni ekspanzije četvrti mesec zaredom. Ovaj indeks se nalazi na najvišem nivou od aprila 2022. godine. Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor povećana je na 55,1 sa 53,6, dok je komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor smanjena na 48,5 sa 50,2.

U izveštajnom periodu evro oslabio prema dolaru za 0,93%

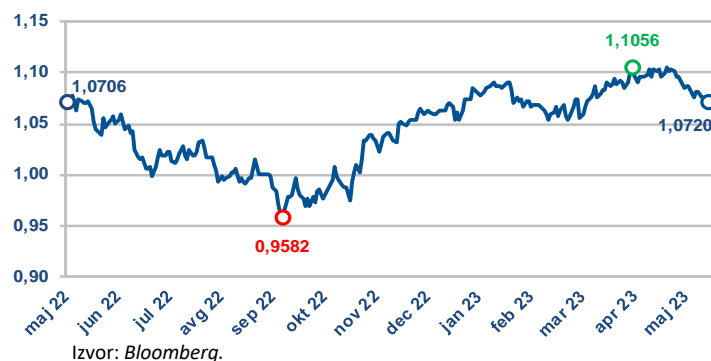
U sredu su objavljeni podaci o **IFO indeksu poslovne klime** u Nemačkoj u maju, koji je smanjen na 91,7 (sa 93,4 u aprilu), pre svega zbog pada komponente koja se odnosi na očekivanja, koja je smanjena sa 91,7 na 88,6. Pored toga, komponenta koja se odnosi na procenu trenutne situacije takođe je zabeležila pad sa 95,1 na 94,8. Na prethodno održanom sastanku FED-a, zvaničnici su bili podeljeni oko daljeg podizanja kamatnih stopa, pre svega usled neizvesnosti uticaja na bankarski sektor.

Dolar je u četvrtak ojačao prema evru i ostalim valutama četvrti dan zaredom. Izašao je **finalni podatak stope rasta BDP-a** u Nemačkoj za prvo tromesečje 2023. godine i iznosio je -0,3% (očekivano i prethodno 0,0%), što je ukazalo na recesiju. S druge strane, **stopa rasta BDP-a u SAD** u prvom tromesečju ove godine, prema drugoj proceni, revidirana je naviše, sa 1,1% na 1,3%. **Broj novih prijavi za naknadu u slučaju nezaposlenosti** u SAD u nedelji koja se završila 20. maja povećao se s 225 hiljada na 229 hiljada i bio je znatno niži od očekivanja (245 hiljada), ukazujući na snažno tržište rada u SAD. U takvim okolnostima kurs EUR/USD je u četvrtak završio na nivou od 1,0713 američkih dolara za evro, što je i najniži nivo (na zatvaranju) za posmatranu nedelju.

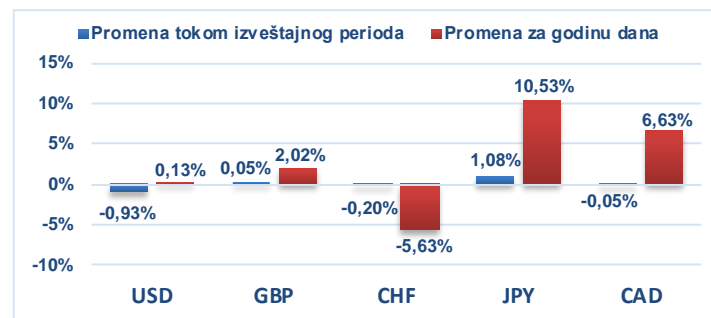
1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

U petak je u prvoj polovini dana evro blago jačao prema dolaru. **Glavni ekonomista ECB-a Lejn** izjavio je da su inflatorni pritisci uglavnom bili izazvani rastom cena energije i da će se, kada se cene energenata vrte na nivo pre sukoba u Ukrajini, inflatorni pritisci smanjiti. Međutim, **dolar je krajem dana ponovo ojačao**. Stopa rasta **PCE deflatora** u SAD povećala se u aprilu za 0,4% u odnosu na prethodni mesec i viša je od očekivanja (0,3%) i rasta od 0,1% u martu. Na godišnjem nivou rast je iznosio 4,4%, nakon rasta od 4,2% u martu. Lična potrošnja je porasla za 0,8%, dok je realna lična potrošnja porasla za 0,5%.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0720 američkih dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Tokom prethodne nedelje prinosi državnih obveznica SAD ponovo su znatno povećani duž cele krive. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 36 b.p. (na 4,62%), dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 13 b.p. (na 3,80%). Kriva prinosa dodatno je invertovana, -82 b.p. na ovom segmentu.

Na rast prinosa tokom nedelje najviše je uticalo smanjenje neizvesnosti oko povećanja granice visine javnog duga u SAD, nakon napretka u pregovorima, kao i objava podataka koji ukazuju na nastavak ekspanzije ekonomske aktivnosti, posebno u uslužnom sektoru, dok je stopa inflacija i dalje visoka.

Kompozitni *PMI* indeks u SAD, prema preliminarnoj proceni za maj, imao je vrednost od 54,5, više od očekivanja (53,0) i vrednosti u aprilu (53,4). Vrednost indeksa je u zoni ekspanzije, tj. iznad granice od 50 poena, četvrti mesec zaredom, nakon što je bio u zoni kontrakcije u drugoj polovini prošle godine i nalazi se na najvišem nivou od aprila 2022. Komponenta koja se odnosi na dominantni uslužni sektor ponovo je povećana, sa 53,6 na 55,1, dok je komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor smanjena, na 48,5, sa 50,2 u prošlom mesecu. Podaci ukazuju na nastavak solidnog rasta ekonomske aktivnosti u SAD u maju, koji je podržan snažnom tražnjom u sektoru usluga i poboljšanim izgledima za nastavak rasta i u narednim mesecima, što omogućava preduzećima da nastave da povećavaju cene. Takođe, u sektoru usluga beleži se i dalji rast komponenata koje se odnose na rast poslovne aktivnosti, nove porudžbine i zaposlenost. Ekonomija SAD i dalje je iznenađujuće otporna i snažna, uz vrlo snažno tržište rada, što dodatno povećava pritisak na FED da nastavi da pooštava monetarnu politiku.

PMI indeks ukazuje na nastavak ekspanzije u uslužnom sektoru, dok je inflacija i dalje visoka

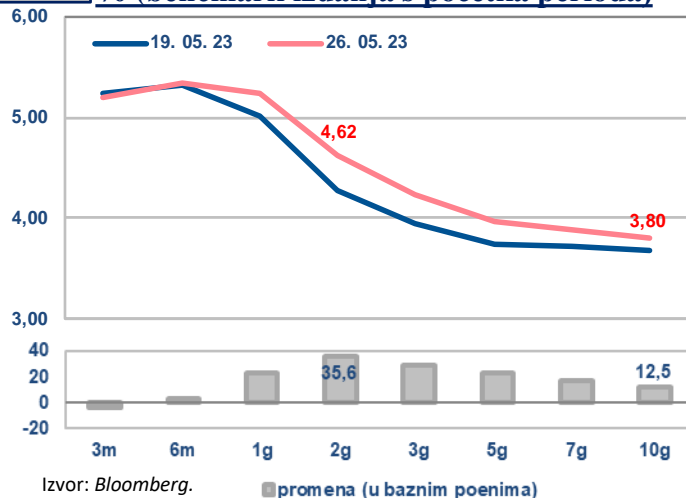
Stopa rasta *PCE* deflatora u aprilu bila je 0,4% u odnosu na prethodni mesec, što je više od očekivanja (0,3%) i rasta od 0,1% u martu. Stopa rasta u odnosu na isti mesec prethodne godine iznosila je 4,4%, nakon rasta od 4,2% u martu. Bazni *PCE* indeks, koji isključuje cene hrane i energenata i predstavlja pokazatelj inflacije kome FED pridaje naročitu važnost, u aprilu je takođe povećan za 0,4% u odnosu na prethodni mesec, što je više od očekivanja i rasta u martu (0,3%), dok je rast za poslednju godinu dana iznosio 4,7%. Podaci ukazuju na to da su inflatorni pritisci i dalje izraženi i da ne pokazuju znake usporavanja.

Predsednik SAD Bajden i lider republikanaca u Kongresu Mekarti tokom vikenda su postigli dogovor o suspenziji gornje granice državnog duga do početka 2025. godine. U zamenu za podršku republikanaca, demokrate su pristale da ograniče javnu potrošnju u određenim kategorijama u naredne dve godine. Očekuje se da oba doma Kongresa usvoje dogovor do 5. juna, kako bi se izbeglo kašnjenje u isplata obaveza Trezora SAD.

Više zvaničnika FED-a u svojim izjavama ukazalo je na mogućnost dodatnog povećanja referentne stope na narednim sastancima, uprkos tome što je početkom maja signalizirana pauza u tom procesu, navodeći uglavnom da je napredak u suzbijanju inflacije za sada nedovoljan, dok je rast ekonomske aktivnosti i zaposlenosti bio neočekivano snažan, uprkos do sada preduzetim restriktivnim merama.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.10

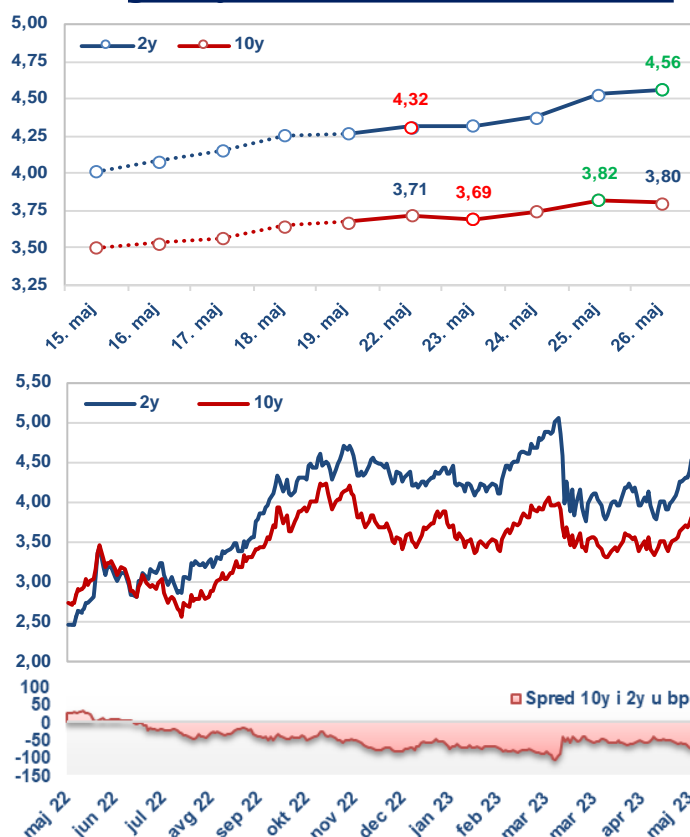
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Kompozitni <i>PMI</i> indeks, preliminarno	Maj	53,0	54,5	53,4
Stopa rasta BDP-a, T/T (anualizovano), druga procena	T1	1,1%	1,3%	1,1%
<i>PCE</i> deflator, G/G	April	4,3%	4,4%	4,2%

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica porasli su duž cele krive prinosa. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 19 b.p., na 2,93%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 11 b.p. na 2,54%.

Prinosi su porasli usled očekivanja da će ECB nastaviti da podiže kamatne stope kako bi se izborila sa inflacijom, koja je i dalje na visokom nivou i ne smanjuje se brzinom kojom se očekivalo, što su tokom nedelje pokazali i podaci o inflaciji u Ujedinjenom Kraljevstvu za april, koja je bila viša od očekivanja. Usled toga, prinos nemačke dvogodišnje obveznice krajem nedelje dostigao je najviši nivo od sredine marta, kada su se pojavili problemi u bankarskom sektoru.

Kompozitni PMI indeks za zonu evra u maju je smanjen na 53,3 poena (sa 54,1 poen, koliko je iznosio u aprilu), a očekivao se nešto manji pad (na 53,5). Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor smanjena je na 55,9 (sa 56,2), komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor takođe je smanjena – na 46,3 (sa 48,5), a ukupan PMI indeks proizvodnog sektora smanjen je na 44,6 (sa 45,8). Poslovna aktivnost u zoni evra je u zoni ekspanzije peti mesec zaredom. Kompozitni PMI za Nemačku povećan je na 54,3 (sa 54,2), uz rast u uslužnom sektoru i pad u proizvodnom sektoru, dok je kompozitni PMI za Francusku smanjen na 51,4 (sa 52,4), uz rast proizvodnog sektora i pad uslužnog sektora.

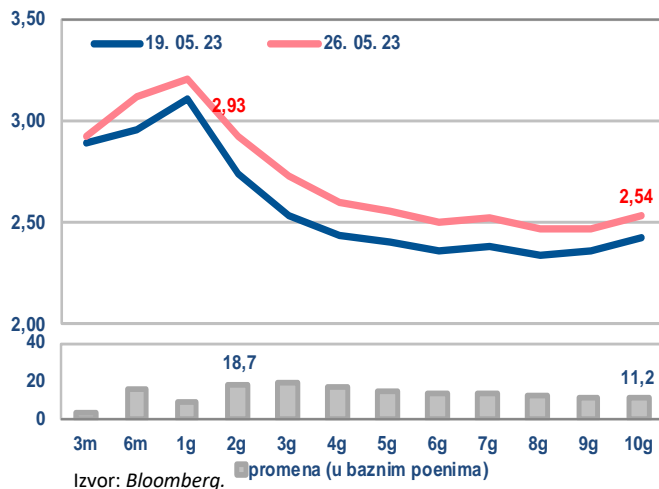
Nemačka je ušla u tehničku recesiju – pad BDP-a od 0,3% u T1 2023. nakon -0,5% u T4 2022.

IFO indeks poslovne klime u Nemačkoj smanjen je na 91,7 u maju sa 93,4 u aprilu (revidirano sa 93,6) i bio je ispod očekivanja (93,0). Do pada poslovne klime došlo je usled znatnog pada komponente očekivanja, koja je smanjena na 88,6 sa 91,7 (revidirano sa 92,2), dok je očekivan manji pad, na 91,6, dok je komponenta procene trenutne situacije zabeležila manji pad, na 94,8 sa 95,1 (revidirano sa 95,0), a očekivan je bio pad na 94,7. Ovo je prvi značajan pad IFO indeksa od oktobra prošle godine i on je u skladu s drugim pokazateljima, poput PMI indeksa proizvodnog sektora i novih porudžbina, koji već ukazuju na pad ekonomske aktivnosti. Ekonomski rizici su poslednjih meseci znatno porasli, pa je recesija u drugoj polovini godine verovatnija nego ekonomski oporavak.

Prema finalnim podacima, BDP u Nemačkoj je zabeležio pad od 0,3% u prvom tromesečju ove godine u odnosu na prethodno tromesečje, što je revidirano u odnosu na prethodnu procenu po kojoj će ostati nepromenjen, a nakon pada od 0,5% u četvrtom tromesečju prošle godine, čime je Nemačka privreda ušla u tehničku recesiju. Dok su se i investicije u građevinarstvo (+3,9% nakon -3,2%) i investicije u mašine i opremu (+3,2% nakon -3,6%) oporavile u prvom tromesečju od pada u četvrtom tromesečju, privatna potrošnja je nastavila naglo da opada (-1,2% nakon -1,7%), verovatno kao posledica znatnog povećanja cena energije, što je umanjilo kupovnu moć građana. Napredak u ekonomiji se ne nazire, jer iako efekat rasta cena energenata polako jenjava, efekti globalnog povećanja kamatnih stopa će se verovatno sve više osećati u drugoj polovini godine. Sada svi važni vodeći pokazatelji u proizvodnom sektoru (IFO, PMI, dolazne porudžbine) ukazuju na pad.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

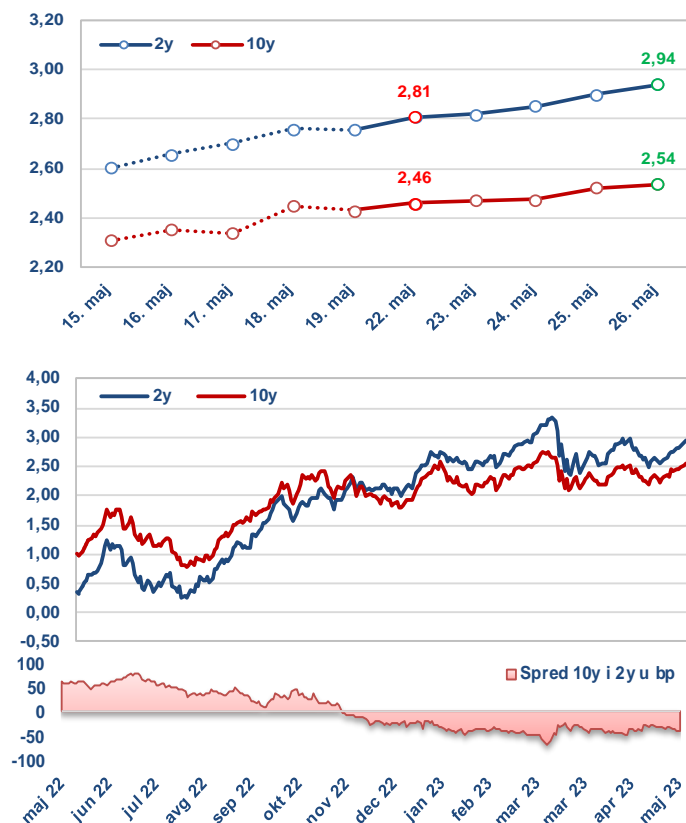
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Kompozitni PMI indeks, zona evra, preliminarno	Maj	53,5	53,3	54,1
IFO indeks poslovne klime, Nemačka	Maj	93,0	91,7	93,4
Stopa rasta BDP-a, T/T, Nemačka, finalno	T1	0,0%	-0,3%	0,0%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

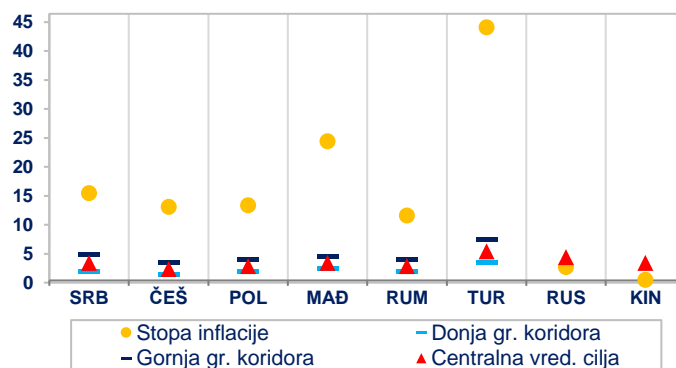
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T2, %)*
Srbija (NBS)	6,00	0,25	6. 4. 2023.	8. 6. 2023.	-
Češka (CNB)	7,00	1,25	22. 6. 2022.	21. 6. 2023.	7,00
Poljska (NBP)	6,75	0,25	7. 9. 2022.	6. 6. 2023.	6,75
Mađarska (MNB)	13,00	1,25	27. 9. 2022.	20. 6. 2023.	13,00
Rumunija (NBR)	7,00	0,25	10. 1. 2023.	5. 7. 2023.	7,00
Turska (CBRT)	8,50	-0,50	23. 2. 2023.	22. 6. 2023.	8,50
Rusija (CBR)	7,50	-0,50	16. 9. 2022.	9. 6. 2023.	7,50
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23. 10. 2015.	n/a	4,35

Izvor: Bloomberg / *T2 2023. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajtovi centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Mađarske je na sastanku 23. maja smanjila gornju granicu koridora kamatnih stopa, odnosno stopu na kreditne olakšice za 100 b.p., na nivo od 19,5%. Odluka dolazi nakon smanjenja gornje granice koridora kamatnih stopa od 450 b.p. na prethodnom sastanku održanom u aprilu. Referentna stopa, koja se trenutno smatra sekundarnim instrumentom, zadržana je na nivou od 13% (u skladu sa očekivanjima većine analitičara). Guverner Đorđi Matolči na konferenciji za medije naveo je da je doneta odluka o smanjenju stope na jednodnevne depozite (defakto ključne stope) za 100 b.p., na nivo od 17%. Tržišni učesnici su ovakvu odluku očekivali. Guverner je istakao da ova odluka predstavlja početak normalizacije monetarne politike, kao i da će nastaviti s postepenim smanjenjem stope na jednodnevne depozite i njenim približavanjem referentnoj stopi (13%). Izjavio je i da je neophodno zadržati referentnu stopu nepromenjenom u dužem periodu.

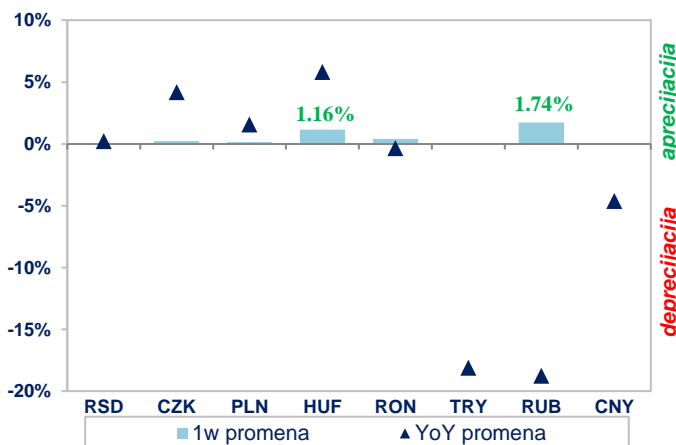
Centralna banka Turske je na sastanku 25. maja zadržala referentnu kamatnu stopu nepromenjenom na nivou od 8,50%, što je u skladu sa očekivanjima tržišnih učesnika. Ovo je treći put zaredom da je stopa nepromenjena. Odluka o zadržavanju referentne stope na trenutnom nivou doneta je kako bi se povoljnijim finansijskim uslovima podržao rast industrijske proizvodnje i rast stope zaposlenosti nakon zemljotresa. Trenutni stav monetarne politike smatra se adekvatnim iz ugla opravka i očuvanja cenovne i finansijske stabilnosti.

U Kini su stope 1-year Loan Prime Rate i 5-year Loan Prime Rate (LPR) zadržane na nepromenjenom nivou od 3,65% i 4,30%, respektivno. Ovo je deveti uzastopni mesec u kome su ove stope ostale nepromenjene.

Guverner Narodne banke Poljske Adam Glapinski nada se nastavku usporavanja inflacije i da će smanjenje referentne kamatne stope biti moguće već u četvrtom tromesečju ove godine, kada inflacija bude blizu ciljanog nivoa. Prelazni period ekonomskog usporavanja trebalo bi da vodi ka smanjenju inflacije, smatra Glapinski. Stopa rasta industrijske proizvodnje Poljske u aprilu je zabeležila pad od 6,4% YoY (-14,8% MoM), što je ispod očekivanja tržišnih učesnika (-4,3% YoY) i znatnije ispod nivoa iz marta od -3,0% YoY.

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (približna ročnost: deset godina)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	6,360	6,0	-54,0
Češka (2033)	4,628	10,5	1,4
Poljska (2033)	6,150	18,9	-48,9
Mađarska (2032)	8,009	24,4	102,6
Rumunija (2032)	7,075	-2,3	-75,3
Turska (2032)	9,040	-23,0	-1374,0
Kina (2033)	2,718	0,3	-2,3

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Refinitiv) i Srbiju (podaci iz sekundarnog trgovanja).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je smanjena za 1,73% i kretala se u rasponu od 1.943,67 do 1.974,61 dolar po unci (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

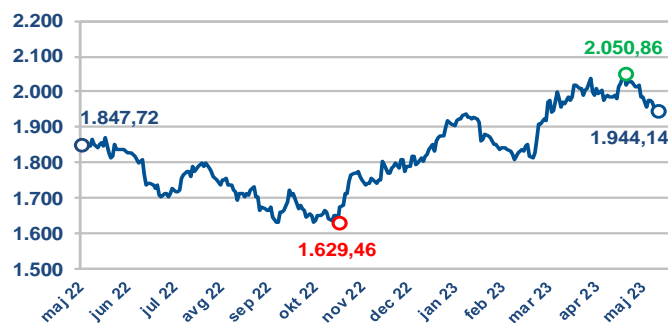
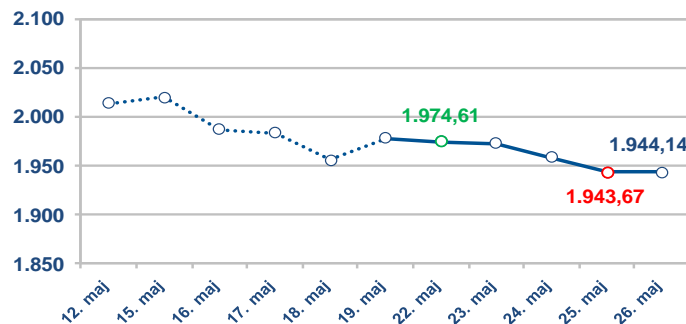
Na pad cene zlata uticali su sledeći faktori: rast vrednosti dolara i stopa prinosa na državne obveznice SAD; izjave pojedinih predstavnika FED-a da je potrebno nastaviti s povećanjem nivoa kamatnih stopa; vest da je banka *Pacwest* pristala da proda svoj portfelj građevinskih i zemljišnih kredita kako bi smanjila problem likvidnosti; revizija navise pojedinih ekonomskih podataka koji signaliziraju snažnu otpornost ekonomije SAD, uz očekivanje pooštavanja monetarne politike; postizanje načelnog sporazuma o podizanju granice zaduživanja u SAD.

Cena zlata smanjena za 1,73% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 1.944,14 dolara po unci

Na ograničenje daljeg pada cene zlata uticali su: rast zabrinutosti oko globalnog rasta; geopolitička neizvesnost; izjava predsednika FED-a da kamatne stope možda neće morati da rastu tako visoko s obzirom na kreditne stresove iz bankarskog sektora; vest da je agencija *Fitch Ratings* stavila AAA kreditni rejting SAD na „posmatranje radi potencijalnog smanjenja” uz moguću naknadnu korekciju na AA-, kao i podaci o povećanom uvozu zlata u Ujedinjene Arapske Emirate (oko 76 tona zlata od početka ratnih dešavanja u Ukrajini i sankcija prema Rusiji, naspram 1,3 t u 2021).

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: *Bloomberg*.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda cena nafte tipa brent porasla je za 1,52% i kretala se u rasponu od 75,87 do 78,18 dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

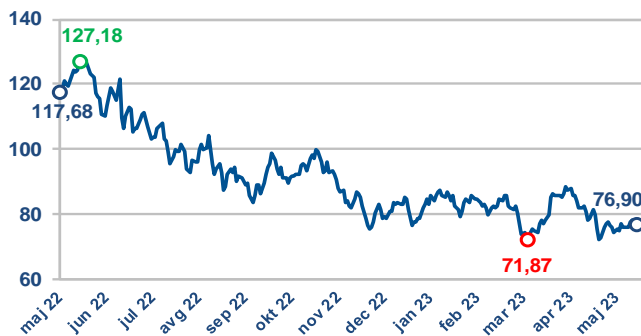
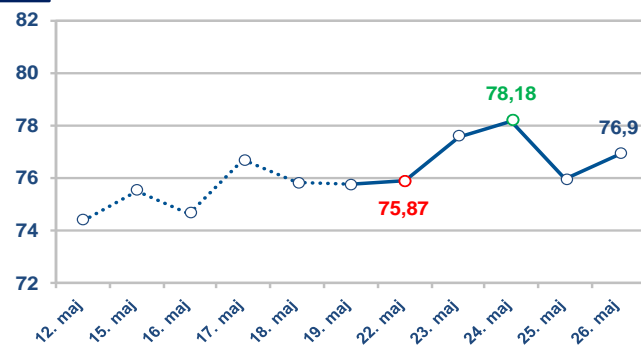
Na rast cene nafte tokom posmatranog perioda uticali su: postizanje načelnog sporazuma o podizanju granice zaduživanja u SAD, što je podstaklo rast cene nafte i drugih derivata; vest da su ruske rafinerije smanjile preradu sirove nafte na najniži nivo u 2023. zbog sezonskog održavanja; upozorenja ministra energetike Saudijske Arabije špekulantima na tržištu povećala su izgleda za odluku o daljem smanjenju proizvodnje nafte od strane *OPEC+* na sastancima 3. i 4. juna u Beču, kao i izveštaji Američkog instituta za naftu (*API*) i Američke agencije za energetiku (*EIA*) o padu zaliha sirove nafte, benzina i destilata u SAD.

Cena nafte porasla za 1,52% i na kraju posmatranog perioda iznosila 76,9 dolara po barelu

Na ograničenje rasta cene nafte uticali su: zabrinjavajući izgledi za globalnu tražnju usled visokih kamatnih stopa i rizika od globalne ekonomske recesije; obećanja lidera država na samitu G7 da će se pojačati naponi u suprotstavljanju ruskom izbegavanju ograničenja cena na izvoz sirove nafte i derivata; izjava zamenika premijera Rusije da grupa *OPEC+* verovatno neće preduzimati mere daljeg smanjenja proizvodnje na sastanku u junu, kao i vest da je Irak odobrio izgradnju novog naftovoda kako bi povećao izvozne kapacitete svojih luka na jugu za oko 500.000 barela dnevno.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: *Bloomberg*.